

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

A közmivelődési egylet működése.

Van-e a mult vasárnapi felolvasásokon jelenvolt közönség között olyan, ki úgy távozott onnan, hogy ismerete valamivel nem bővült s a felolvasók érdekes fejtegetései benne új gondolatokat ne ébresztettek volna? Lehet, hogy van ilyen is, miért ne? Hisz már Theognisz megírta, hogy: „maga Zeusz, pedig ő az emberek atyja, még sem elégít ki vajmi sok emberigényt.” Am, ki e felolvasások sikerét és hatását letagadni próbálná, alfg hiszem, hogy a kritikának azzal az igazságos mértékével dolgoznék, melylyel a közügyeknek használhat. Ki mindenben csak a hiányt látja meg s a jóra nincsen elismerő szava, éppen olyan hibás, mint ki pajtáságból, vagy bármi más okból hatravakra dicséri, mi arra nem érdemes.

Megvallom, én tanultam mind a két felolvasásból és — hálás vagyok érte. Tanulhatott a felolvasások mindenikéből közönségünk, kivéve a hangyákról szólót, melyre nézve magam is igazat adok a kritikusoknak, hogy se népszerűség, se egyéb tekintetben megfelelő nem volt és bátran elmaradhatott volna. De ezzel az egy nem sikerült számmal szemben ott állnak a Tóth Pál, dr. Kovács Gábor, Porcs János, Szentpály, Fetés igazán élvezetes és tanulságos felolvasásai. Engedelmet kérek, a Tóth Pál felolvasta versek mégis csak többek mint „versikék”, minek egyik kritikus szellemesen elkeresztelte. Porcs János tanárnak pedig a magyar helyesírásról tartott előadásai biz' isten ráférnének a mi közönségünkre, sőt ha szemeinket az önszeretet végkép el nem vakította, még reánk, hirlapírókra is. Mert bocsásanak meg uraim, maguktól a kritikusoktól is olvasok néha olyan szórendet, melytől tótágast áll a Révay Miklós szelleme. Igaz, hogy a hirlapi cikk sebtében készült gyári munka, de a ki bírálni mer másokat, attól méltán elvárhatjuk a tökély nagyobb fokát. A

leczkéztető álljon *mindenben* a leczkéztetett fölött, ez az igazság.

Kölcsey mondja a Berzsenyiről írt bírálatában, hogy: „a valódi költő úgy különbözik a versfaragótól, mint Archimédes és az ács.” Igaz, de viszont áll az is, hogy *a dorong még korántsem kritika*. Engedelmet kérek, tessenek megbírálni a felolvasásokat, nem a szokott általános szólammal, *de érvekkel*. Mi nem tetszett pl. a Szentpály előadásában? Nem volt talán a tárgy érdekes a forma elég előkelő, az anyag szépen kikerekítve? S lám. a kritikus uraknak erre sem volt egy elismerő szavuk. Nos urak, itt a jó alkalom, tessék kimutatni a most lefolyt felolvasás alkalmából, hogy *hol és miben a hiba?* Mert az általános szólammal való lehuzás nem járja. Hirlapíró ember csak nem mondhat olyan kritikát, minőt a Pósa Lajos színházba járó szabó legénye, Peták Mihály, kinek abban csucsosodik ki a véleménye az egyes darabokról, hogy: „ez isteni, az nem ér semmit.” A toll kötelez s a mi közönségünk, bármilyen vidékinek nézük is, más kritikát vár, mint a minőben eddig része volt. A kritika nemcsak lehuz, *de tanít is*. Megtanít arra, hogy mi nem jó, mert hiszen célja a javítás és nem a korholás. Ha ilyen irányban forgatják önök a tollat, az egylet is hálás lesz érte. De bocsánat, mikor azt látjuk, hogy egy csirát, egy olyan intézményt, mely még alig született meg, azonnal megrohannak, dorongolnak, általános szólamokban keményen lehuznak, akkor nyiltan mondjuk, nem tesznek az urak az ügynek jó szolgálatot, vagy legalább is — nem akarnak.

Lám, letagadták, hogy a közönség nem látogatja az előadásokat, pedig, mint az előbbi alkalmakkor, most is tele volt a terem, de a fő kritikust hasztalan kutattuk, nem láttuk sehol. Sőt a mostani felolvasás egy kedves meglepetéssel is szolgált. Ugyanis Csorba

József és Vadnai György vezetése alatt 15—20 jómódu helybeli gazda is megjelent és végighallgatta az előadásokat. Ime, népünkben megvan a fogékonyság a tanulásra, miért is nagyon jól teszi az egylet, ha derék földmiveseink számára külön rendez képzetségüknek megfelelő felolvasásokat.

Hát aztán az járja-e, hogy az alig pár éve fennálló muzeumot állandóan huzzák és gunyolják? Már is van ott annyi nézni való, mely megéri a látogatást s hova-tovább gyarapodik az, ugy a közönség áldozat készsége, mint a tagok buzgó működése folytán. Igen, önök mindent kigunyolnak. Ha van egy országos unikumunk a mammuth agyarban, ez már guny tárgya. De arról lám, nem emlékeznek meg, hogy Molnár János tanár egy hétig minden szabad idejét arra fordította, hogy a lelet épségben kerüljön az egylet birtokába. A mai önző világban, mikor kö-zért való ingyen munkára az emberek nehezen kaphatók, még sem járja elkedvetleníteni azokat, kikben ha semmi egyéb nem is, de tagadhatatlanul megvan a jó szándék, hogy a közért valamit tegyenek. Magam is azt tartom, hogy a dicséret az együgyűek és a bolondok abraká, de uraim, más a dicséret s ismét más az elismerés. Az ingyenes szolgálat ugyan senki fel nem menthet a jogos kritika alól, ha nem megfelelő helyen áll, vagy tiszteletbeli állásában valamit elhanyagol, avagy rosszul tesz; de a kritikának a hangja, legalább olyanokkal szemben, kiktől a jó szándékot már az ingyen munkásság miatt is fel kell tételeznünk, mégis valamivel legyen szelidebb, mint mikor isten tudja, miféle nagy visszaéléssel állunk szemben. Mert máskülönben hol *marad a bírálatban szükséges fokozat?* Gondolják meg önök, hogy az igazság akkor is igazság marad, ha tárgyilagosan mondják el. Aztán, az elismerés által minden érdem nő, míg a kegyetlen bírálat gyakran elriasztja a hivatottakat is.

ROSENBERG GYULA

szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny-ház)

Mähr Károly urral szemben.

Gyapju, csipke és tüll **függönyök**. Futó- és szalon-**szőnyegek** minden minőségben. **Paplanok** és **matraczok** lószőr és afrique(tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

elsőrangu női divat-áruháza
a színház-épületben.

Szives értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy a **tavaszi idényre** valódi **szövet- és selyem ujdonságaim** — teljes angol és francia választéka beérkezett. Mintákkal vidékre készséggel szolgálók és minden rendelést **bérmertesen** küldök.

Szigoruan szabott árak! Készfizesétnél 5 százalék engedménnyel.

Emlékezzenek önök a Berzsenyi esetére. A felolvasások még csak most kezdődtek meg s én részemről azt tartom a legfőbb hibájuknak, hogy *kevés hónapoként egy*. Legalább kettő kellene, de a téli hónapok alatt akár minden vasárnap is lehetne tartani. Már is igen előkelő állású és képzettségű emberek szép száma jelentkezett, a felolvasásoknak folytatására, s azért is gyakrabban kellene azokat tartani, hogy az eredmény után össze lehessen állítani azt a törzsgárdát, mely a jövőre a sikert biztosítani képes.

Senki sem elég a világon önönmagának s nincsen ember a föld kerekén, ki elmondhatná, hogy másnak a tudását nélkülözheti. Elenkezőleg, valamennyien rá vagyunk utalva, hogy egymással ismereteinket, érzelmeinket, vágyainkat, reményeinket kicseréljük. A felolvasóasztalnál helye van az orvosnak, ügyvédnek, mérnöknek, lelkésznek, építésznek stb., mert hiszen minden művelt ember tud a saját szakmájából olyan közérdekű tárgyat kikerekíteni, melyet a közönség előtt élvezetesen és hasznosan előadhat. Mennyi, de mennyi élet megy tönkre csupán azért, mert az embereknek homályos sejtelve sincs azokról a szabályokról, melyekkel egészségüket megóvhatják? Nos, annyi képzett orvos között, bizonyára akad, ki áldoz pár órát népszerű egészségügyi előadások tartására. Csak egy kis jóakarát, egy kis olyan Balog Bertalan féle tárgyilagosság, mely megmondja az igazat még személyeknek is, a nélkül hogy sértene s meglássák uraim, kifejlődik nálunk is az áldásos tevékenység. Ne mutassanak önök folyton Kassára, Nagyváradra, Aradra. Hol elébb indultak, ott már tovább haladtak, mint kik most indulunk: hisz ez nagyon természetes. Igenis, le lehet dorongolni, agyon lehet ütni az együletet; fel lehet költeni előre, indokolatlanul iránta a tömeg gyanúját. Az a kérdés azonban, mit érünk el vele?

Alig hiszen, hogy ilyen eljárással a közmívelődés ügyének használni lehetne. Ha a porondra lépett erők nem megfelelőek, senki sem zárta el az utat azoktól, kik magukban nagyobb rátermettséget éreznek. Tehát csak elő vele. Mi minden irigység nélkül tapsolunk a sikernek, ha a tehetség és rátermettség együttes érvényesülését látjuk.

Ez az egyület nem néhány emberé, nem egy felekezete, de az egész városé, mindenkié. Nem foglalta le senki a maga számára, a köznek akar itt dolgozni mindenki. Ne civakodjunk hát mint a görögög és trójaiak a Patrokulus holtteste fölött, hanem lásson mindenki munkához. Egyik hozza el a kételetyit, a kritikáját és ne: „hallgasson mély tisztelettel“ a felolvasásokról, mint a fő kritikus teszi. A másik hozza el a tudását, rátermettségét s mindenki egyiránt az érdeklődését, de hagyja otthon a — dorongját.

Igazságos kritikát mindenki szívesen fogad; ám az egyület vezetősége hallgassa meg a barátságos és az ellenséges kritikát egyaránt, s hasznosítsák annak tanulságait, haladjanak tapasztalatokon erősödve előre. Minden munka és becsületes igyekezet megtermi idővel a maga gyümölcsét, s eljő az idő, mikor azok, kiknek most tevékenységükért kicsinylés és gáncs a jutalma, önérettel tekinthetnek vissza munkájuk eredményére.

Addig is, bátorsággal felfegyverkezve, előre!

B.

A miskolezi iparosok figyelmébe!

Az iparosok érdekeinek megvédésére, az iparososztály bajának orvoslására a törvény az iparfelügyelőséget szervezte. Ez az intézmény a művelt nyugaton már régen bevált, mert az iparfelügyelőség az iparosoknak ugyszólván a törvény által kirendelt védője, jótévedője. — Nálunk még jóformán

nem is ismerik, sem az intézményt, sem az iparfelügyelőket.

Az ipartestület, mint első fokú iparhatóság, saját hatáskörében, az ipartörvény végrehajtó közege; a hatalom tényezője. Az iparfelügyelőség, a munkások kis és nagy iparosok együttes érdekeit istápolja, a kormány szakközege, szintén hatalom. — Bár látszólag az ipartestület és iparfelügyelőség utjai eltérnek egymástól, működésük végeredményében mégis csak egy: a cél nemessége közös. Az iparos osztály fellendítése, erkölcsi tekintélyének, anyagi gyarapodásának előmozdítása!

Mégis mit látunk Miskolcz városában, hol iparosok a lakosság egy számottevő részét képezik? hol az ipartestület, az ország egyik legtekintélyesebb, legnagyobb ipartestülete? Azt látjuk, hogy az iparfelügyelőket vagy nem ismerik, vagy nem akarják ismerni.

Az első esetben az iparosok mulasztást követtek el, a második esetben súlyos hibát. Bármelyik esetet is vizsgáljuk, arra a conclusióra jövünk, akár mulasztás, akár hiba történt: azt jóvá kell tenni.

Az iparosoknak keresni kell az érintkezést az iparfelügyelővel. — Szent meggyőződése, hogy sok esetben, a midőn az iparosok vitális érdekeiről van szó, az iparfelügyelő egy-egy jó tanácsára, jóakaró közbejárása, a városnál, a megyénél, a miniszteriumnál, dülőre viszi az iparosok ügyét. — Az iparos tehát csak nyer azzal, ha az iparfelügyelő jóakarója, barátja. Már pedig személyesen ismerem Wigner Gyula és Lányi Lajos iparfelügyelő urakat, a kik füt-fát megmozgatnak oly esetben, a midőn az arra érdemes iparosok javát előmozdithatják.

Igen örvendenék, ha e cikkemmel az iparfelügyelőség és iparosok közti személyes jó viszonyt megteremthetném, a mi csak is az iparosoknak válnék első sorban javára.

Roth Jakab.

Nyilatkozat.

Dr. Kovács Józsefet a vele folytatott polémiában egyénileg sérteni szándékomban soha nem volt. Éppen ezért szándékosan és

TÁRCZA.

Isten veled . . . !

— Hlatky János emlékére. —

Pihensz tehát, te hű barát,
Oly sokat szenvedtél;
Jóságos, szelid arczodra
Borul a szemfedél.
A zord halál elszólitott
Jobb hazába téged —
A hol nincs bánat, szenvedés . . .
Isten, isten veled!

Fáj a szivünk, könnyünk omlik
Érted, te jó barát;
Hogy e küzdelmes életet
Ily korán itthagyd.
De emléked köztünk marad —
Szivünk soh'sem feled,
Odafent majd találkozunk . . .
Addig — isten veled!

Miskolcz, 1902. február 25.

Halapka Pál.

Napkeleti kincsek.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —
Irtta: *Vajdai Szabó István.*

I.

Ezeröttszázötvennégyben történt, hogy a Ramazán ünnepek után való héten Achmed-Bundzsúr füleki basa egy kis pipaszóra invitálta meg Macskássy uramat, Miskolcz város vitéz főbiróját.

Ezt az uri meghívást visszautasítani annyival inkább nem lehetett, mert a kopasz fejű pogány nagyon is érzékeny volt és ha egyszer haragra lobbant, jaj lett annak a hitetlen gyaurnak, a kire a fogát csikorgatta.

Macskássy uram is azt üzenté tehát vissza a becsületes csausztól, hogy alázattal tisztelteti a fényes ábrázatu basát, a Ramazán ünnepek után való kedden parancsa szerint megjelenik Füleken, ha a — *felesége megengedi* . . .

Mert azt tudni kell, hogy Miskolcz város vitéz főbirója jobban félt a saját oldalbordájától, mint a legmérgebb kutyafejű tárcsordától.

Tagbaszakadt, izmos, piros-pozsgás menyecske volt Macskássyné nemzeti asz-

szony, a ki nem ijedt meg a maga árnyékától. Miskolcz ostroma alkalmával is egy a férjéhez követül küldött henczegő, hányiveti lófarkas béget úgy ütötte kontyon a kovászt-tevő kanállal, hogy az menten a sánczba esett, mint egy gyapjus zsák.

De nemcsak ekként buzgólkodott ő a közügy érdekében, hanem hat fiu és hat leánygyermekkel is boldogítá férjét és a magyar hazát.

Katonák, drabantok ha meglátták — messziről tisztelegtek neki; a férje pedig kukkanni se mert, ha egyet toppantott. Mikor a csausz már vinni akarta a se hideg, se meleg üzenetet, belépett a szobába Macskássyné asszony.

— Hát ez a kopasz kutya mit keres itt? — kiáltá arczából kikelve.

— Ne tüzelj aranyom, csillapodj tubiczám; hisz mufti ez, a fényes ábrázatu füleki basa követe.

— Hát aztán mit akar?

— Pipaszóra hiv kedden délutánra.

— Már pedig oda kegyelmed nem fog elmenni!

— Jaj! lelkem, parancs ám ez a meghívás!

tudatosan kerültem mindig minden olyan kifejezést, mely őt egyénileg érinthette volna, ebből önként következik, hogy én őt sem személyében, sem tetteiben sérteni nem szándékoztam.

Miskolcz, 1902. február 22.

Kiss Lajos.

A demokráciáról és még valamiről.

Ha a demokrácia alatt azt értjük, hogy az ósdi felfogások s a rendi előítéletek kiszorítottassanak a társadalom mozgató erőinek sorából, akkor minden tanult ember demokrata. Hogy az ember, mint egyén függetlenítessék az ököljog elavult elveinek bénító hatása alól, és szabadon szólhasson és cselekedhessék, a nélkül, hogy agódnia kellene, hogy az ököljog ósdi hagyományának lovagjai a kardjukra ütve, a szabadszólás és bátor cselekvés teréről visszalépni... ezt minden fölvilágosodott ember tiszta szívéből óhajtja.

A ki a demokrácia eszméjét győzelemre akarja vinni, az vegye föl a harcot az ököljog ósdi maradványával, a lovagiaskodási mániával. Legyen benne bátorság és lelki erő, szembezállani az előítélettel; de a feladata sem lesz nehéz, hisz annyian lesznek e harcban mellette, s oly kevesen ellene.

A ki azonban e szép eszmének nemcsak híve, de vezére is óhajt lenni, az meg épen kifogástalan, egész ember legyen. Legyen benne férfiaság nemcsak az ellenfélnek, de saját magának meggyőzésére is. Birálja önmagát a legszigorúbban, mert tudnia kell, hogy az ő tényeiből kell a társadalomnak meggyőződnie az eszme igaz, helyes voltáról.

Eszméjét diadalra vinni csak így lehet, nem pedig úgy, ha a hirdett eszmével elentében sértést keresünk ott is, ahol nincs; ha elégtételt követelünk minden lehető és lehetetlen semmiségért; ha nem elégszünk meg szóbeli kijelentéssel, hanem

kényszerítjük az ellenfelet, hogy egész halom nyilatkozattal erősítse és hirdesse, hogy nem volt szándékában senki sem sérteni.

Ha valaki exotikus díszekkel akarja szobáját földszíteni, akkor vannak erre a célra sokkal megfelelőbb tárgyak; ha pedig az illető minden áron hírlapi nyilatkozatokat gyűjt, akkor legalább legyen benne annyi következetesség, hogy ne hívja ki maga ellen a jogos kritikát azzal, hogy más alkalommal ugyan izzó szavakkal ostromozza a krakélerségét s hirdeti az egyedül üdvözítő demokráciát.

Kopácsy Béla.

UJDONSÁGOK.

— Felépült kir. ügyész. Mint örömmel értesülünk, *Bulyovszky* Gusztáv kir. ügyész már teljesen felépült betegségéből s hivatalának vezetését hétfőn át is vette.

— Elnökök az adófelszólamlási bizottságban. A III. osztályu kereseti és bányászati adófelszólamlási bizottságának elnökségével a miniszter *Jekelfalussy* Andor nyug. kir. ítélőtáblai bírót, a bizottság helyettes elnökségével pedig *Kaffka* Ignác nyug. kir. ítélőtáblai bírót bizta meg.

— A borellenőrző bizottság, mely Miskolcz város területére Borsodmegye törvényhatósága részéről kinevezve lett, dr. *Rács* György elnöklété alatt tegnap tartott ülésében megalakult. Aelnöke *Fischer* Lajos, jegyzője *Pollák* Lajos lett. Tagjai *Fürész* Ferencz és *Pfliegler* Ferencz. A bizottság elhatározta, hogy működését legközelebb megkezdi.

— Halálozás. Kioltotta az életet egy testből a... betű. *Hlatky* János, a fiatal, 29 éves betűszedő, szaktársai mély szomorúságára meghalt. Megölte a munka — a munka emberét. A hű barát, a jó kolléga eltávozott barátai köréből, mert a romlatag test nem bírta ellentállni a betegség iszonyatos hatalmának. Az elhunytban özvegy édes anyja hű támaszát veszítette, kinek fájdalma a veszteség miatt kimondhatatlan. Temetése ma, szerdán délután 3 órakor lesz, melyen szaktársai testületileg vesznek

részt. *Hlatky* János a *Forster*, *Klein* és *Ludvig* nyomdaczégnél volt alkalmazva. Elhunytáról a nevezett nyomdaczég külön gyászjelentést adott ki, mely következőleg hangzik: A *Forster*, *Klein* és *Ludvig* nyomdaczég alkalmazottai az összes miskolczi szaktársak nevében is fájó szívvel jelentik szeretett collegájuk, *Hlatky* János betűszedőnek, a magyarországi könyvnyomdászok egylete tagjának élete 29 ik évében, február 24-én reggeli 6 órakor történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei február hó 26 án, d. u. 3 órakor fognak Kun József-utca 14. sz. gyászházából az örök nyugalomnak átadatni. Miskolcz, 1802. febr. 24. Emléke legyen áldott közöttünk!

— A közmívelődési egylet felolvasása. A miskolczi közmívelődési- és muzeum-egylet vasárnap délután 4 órakor a városháza nagytermében felolvasó ülést tartott, a melyen nagy és szép közönség jelent meg. Ott voltak városunk mindazon polgárai, a kik a kultúrélet nyilvánulásai iránt állandó érdeklődéssel viseltetnek. Az ülés tárgyát két felolvasás képezte. Az első *Gálffy* Ignác igazgató-tanár tartotta „Régészet” czímen, a második felolvasó *Kiss* Lajos főgymn. tanár volt, ki a rajzoktatásról és a képzőművészetek szükségességéről, hasznáról és hatásáról értekezett. A közönség mindkét felolvasást általános figyelemmel hallgatta s a felolvasókat zajosan éljenzte.

— Az önálló vámterület. Dr. *Szentpály* István ker. és iparkamarai titkár f. évi márczius hó 9-én, vasárnap délután a „Miskolczi Terménycsarnok” nagytermében előadást fog tartani az önálló vámterületről.

— Ipartestületi közgyűlés. A miskolczi Ipartestület vasárnap délelőtt népes gyűlést tartott a városháza nagytermében. A tárgysorozat igen érdekesnek ígérkezett, választás is volt napirendre tűzve, a mennyiben 12 előjárósági tagot és 3 számvizsgálót a testületi előjáróságra és 34 tagot, mint megbízottakat a test. betegségyező pénztár közgyűlésébe választottak a mesterek közül. A szavazólapokat sűrűn osztogatták az iparosok között, akik alig győztek a sok különböző szavazólapokat helyesbiteni, kiki a maga je-

— Parancs?! Hát mikor bék ekötés van, akkor is parancsol a magyarnak a pogány? Nem oda — Buda! Itthon maradsz!

— De tubiczám...

— Hallgass gyáva nyul!... Te meg kifczamodott szemű csausz, menj vissza az uradhoz, mondd meg neki, hogy az üzeni Nemes Nemzetes és Vitélő macskási Macskássy Áronné, hogy a békekötés daczára a háta közepéhez verem a papucsom sarkát, ha az én uramat sáfangos módon törbe csalja...

— De hallgass ki engem, hetedik menyországbeli Bül-bül hangu huri...

— Csitt!...

A ravasz török egy nagyot nyelt; aztán keresztbe tette mellén a kézeit, megfordult és kifelé menve így szólt:

— A próféta szakállára mondom, elszalasztjátok a szerencsét!

— Megállj! rikoltozott rá a tigris lelkű asszony — miféle szerencsét?

— Hja! Az titok!...

Erre szóra Macskássy Áronnéban felébredt a kíváncsiság ördöge; ösiklandozni kezdte a szívet és megfordította a beszéd sorját.

— No, ül le vitéz mufti. Gyujts rá erre a cserép-pipára; egyél ebből a fonatból és ne tüzelj az tüzemtől, ne válaszolj haraggal az én haragomra, hanem beszélj, mi az a titok?

A pogány félreapta turbánját, aztán lekuporodott a harcias asszony lábaihoz és mondta:

— Az én uram, parancsolom, a hősköze, a vitézek virága, a nagy ur legkedvesebb katonája, kinek szelidsége az ürühöz hasonló, Achmed — Bundzsor basa — nagy dologba vágta a fejszejét...

— Mibe te? ... Mibe te? ...

— Hát nem is tudom én, elmondjam-e? S ezzel Macskássy asszony egy aranyat nyomott a csausz kérés tenyerébe.

— No hát nyissátok ki füleiteket, mert megsugom... de el ne áruljátok ám, mert fejemmel játszom!

— Dehogy árulunk, dehogy!...

— Tehát tudjátok meg, hogy Achmed-Bundzsor basa, kinek Mohamed növeszse meg az árnyékát, a hősköze, a kinek szelidsége...

— Jaj, jaj, ne beszélj már olyan összevissza, hanem találd ki ebadta pogánya!

— Mondom, az én uram aranyos turbanja alatt nagy és üdvös gondolat gyult ki, mert a hadikincstár a hosszú béke alatt kiürült, s a diadalmas zsákmány helyett gyöngén csurog a harács. Ez okból a hatalmas Achmed Bandzsor basa elhatározta, hogy legdragább kincsét, kelet legszebb gyöngyeit, rubinjait, a nagy Ramazán ünnepek után való kedden ki fogja sorsolni.

— Tyüh! az áldóját! ez már beszéd! Mondd meg az uradnak, hogy ott lesz Macskássy Áron tele zsebbel, arannyal rakodva; megveszi az arabiai muzeumok felét, mert azokat a drága köveket — ha törrik, ha szakad — nekünk kell megnyerni. A sanda szemű csausz mosolygott, azután felkelvén a tulipán szőnyegről, meghajtotta derekát, mint egy biccka — és nagy halálkodások, meghajlongások között távozott.

II.

A Ramazán ünnepek után való hétfőn hajnalban, napfeljötté előtt, pitymalatkor — nagy sürgés-forgás volt a miskolczi városház udvarán.

— Hé, kocsis! Csatlósok! Sallangós számat a város négy legjobb cipőjára; be kell ragasztani az istrángot az echós

lőltje érdekében. Karla Bertalan elnök szép beszéd kíséretében a közgyűlést megnyitotta a tárgysorozat megkezdése előtt meleg szavakban emlékezett meg az elhunyt Vidor Ernő ipartestületi titkárról s indítványozza, hogy az elhunyt titkár emléke — buzgó és tevékeny szolgálatának elismerésül — jegyzőkönyvileg örökíttessék meg. Elfogadtatott. Következett az 1901. évi jelentés és zárszámadás, utána pedig az 1902. évi költségelirányzat felolvasása, melyet Kopácsi Béla titkár olvasott fel. A gondosan összeállított jelentést örömmel vette a közgyűlés tudomásul. Vidor Ernő volt ipartestületi titkár özvegye kérvényt adott be a közgyűléshez, melyben — tekintettel vagyontalanságára — kéri a közgyűlést, hogy részére havi 25 korona segélyt adományozzon. A közgyűlés heves vita után e kérelmet elutasította, mert ily célra alapja nincs, de méltányosságot követelt el a közgyűlés az özvegygel szemben azzal, hogy a férje által felvett 400 kor. előlegből még visszafizetetlen 216 koronát elengedte. A közgyűlés a miskolci bőripari szövetségnek kérelmére 200 kor. házbért engedett el évente az évente fizetendő 1200 korona hűbérösszegekből. Zajos vita keletkezett Vőneky Mihály miskolci szücsmester által ajánlott menház létesítése körül. E vitában az elnökön kívül résztvettek: Putnoki Antal, dr. Németh Imre, Nagy Rezső, Papp Lajos, Vőneky Mihály s még számosan. Vőneky azt akarta, hogy a saját akaratukon kívül elaggott, munkaképtelen iparosok felszegélyezésére egy menház létesíttessék. Nagy Rezső a mellett érvel, hogy nem menház, hanem nyugdíjalap létesíttessék az iparosoknak. Minthogy e dolgot a közgyűlés korainak találta s miután ezen ügy részletesebb tárgyalást igényel, a közgyűlés ezen indítványt az elnökségnek a további eljárás végett kiadta. Hornyák Géza helybeli óras egy külön kérvényt adott be, melyben az alapszabályok 16. §-át módosítani kéri, olyképp, hogy az alelnököket és számvizsgálókat szintén a közgyűlés válaszssa meg. Ez indítvány tárgyalásában résztvettek Radványi István kir. tanácsos, Putnoki Antal, Nagy Rezső, Papp Lajos, minek következményeként a közgyűlés a módosítványt a további részletes tárgyalás végett az elnökségnek adta ki. Végül a választás ejtetett meg. Előljárásági tagokul

batárba, az iszákot fel kell kötni a vendéghorogra, bakatorral szinig legyen a csikóbőrös kulacs . . .

Az öreg Macskássy uram nagy szuszogások között kitorlotta az álmat szeméből, megkente a haját bazzsalikom szagu olajjal, kifente a bajuszát miskolci bajuszpedróvel, felvette csipkés ujjú ingét; a meggyszínű nadrágot, a szattyán csizmat, aranyos atillát; derekára kötö a széles fringiát, panyókára vette a rókatorkos mentét, fejébe nyomta a sastollas süveget, aztán megtömvé zsebeit ezer darab kőrmöczi aranynyal — nagy sirás és zokogások között elbucszott a feleségétől, a hat sugar fiatól és szépséges hajadon leányaitól.

— Csak aztán vigyázz magadra öreg, törbe ne csaljon a pogány és megnyerd napkelet gyöngyeit, rubintjait, gyémántjait.

— Ígyksem rajta!

— Tedd meg a tizenhárom számot, meg a hetes numerust, török szám az; vagy ha névre megy a lutri, a legvadabb török nevekre rakjad az avanszokat, mert rendszeren az szokott kijönni.

— Jól van, jól van, csak bizd rám!

— Isten vezéreljen!

— Az ég őrizzen!

(Vége köv.)

megválasztottak: Pick Jakab, Szlavkovszky Imre, Wächter Adolf, Singer Lajos, Blau Emil, Pollacsek Arnold, Hricz Andor, Menarek Bertalan, Gáspár Lajos, Papp Lajos, Megay Róbert és Huschka Ferencz. Számvizsgálók lettek: Steinfeld Zsigmond Pfliegler János és Szilágyi Miklós. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Új orvos.** Kardos Izidor szigorló orvos szigorlatait sikerrel letévén, őt szombaton a budapesti tudományegyetemen orvosdoktorrá avatták.

— **Férfi estély.** A Kereskedők és Gazdák Köre márczius 2-án tartandó közgyűlése napján este 8 órakor a Seper szálló emeleti nagytermében férfi estélyt tart. Részvételi-jegy ára — ital és zenédij — négy korona. Tagok által bevezetett vendégeket szívesen látnak.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Grünfeld Mórincz miskolci lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Gönczi“-re magyarosította. — Kiskoru Lustig Sándor miskolci lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Lónyai“-ra, Fried Imre vezetéknévét „Fodor“-ra és Schwarz Herman vezetéknévét „Seékely“-re magyarosította.

— **A városi fogyasztási adóhivatalnál** üresedésbe jött pénztárosi állásra, mint értesülünk, Pásztor Zoltán ezidőszerinti birtoknyilvántartó is pályázik.

— **Eljegyzés.** Csépanyi Csépanyi Zoltán e hó 20-án eljegyezte Egerből széplaki Botka Marcsát.

— **A Kereskedők és a Gazdák köre** második évi rendes közgyűlését f. évi márczius hó 2-án, vasárnap, d. e. 10 órakor a Seper szálló emeleti nagytermében lévő helyiségében a következő napirenddel tartja meg: 1. A választmány jelentése az 1901. évről. 2. Az 1901. évi zárószámadás. 3. Az 1902. évi költségvetés megállapítása. 4. 24 választmányi tag választása. 5. Netáni indítványok. (A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlést előzőleg legalább nyolcz nappal, írásban az elnökhöz benyújtattak.)

— **Demokraták gyűlése.** Szombaton kellett volna Miskolcra érkezni dr. Pollacsek Sándor, a központi demokrata-kör alelnökének, hogy résztvegyen a helybeli demokraták özszejövetelén. Tekintve azonban, hogy az országos demokrata-párt ép vasárnap ejtette meg a tisztújítást, Pollacsek dr. akadályozva volt a lejövetelben. A helybeli lelkes demokraták azért megtartották özszejövetelüket, a melyt dr. Krausz Mór ügyvédjelölt tett jelentést Pollacsek dr. távolmaradása ügyében. ugyancsak üdvözölte a nagy számban megjelent elvtársakat. Majd Nagy Rezső ismertette a párt programját és özszejövetésre buzdítja a megjelenteket. Braun Gyula szölt ezután. Érdekes beszédet mondott Gáspár Lajos asztalos. Beszélt még dr. Krausz Mór a titkos szavazásról, Strausz Károly, végül Nagy Rezső meghívta az özszejövetelket a márczius 2-án tartandó gyűlésen dr. Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő is részt fog venni

— **Rovancsolás.** Nem cseremiz, nem csuvaszku, még nem is tatár vagy kinia, hanem magyar nyelven van mondva, illetőleg leírva ez a szörnyű szó. Kitalálta fel e szót, nem tudjuk, csak sejtjük, hogy valami finnalféle nyelvész, akinek financiaiális érzéke egészen tönkretette nyelvészeti érzékét. A szó megvan, használják hivatalosan, mint sok más buta szót. De hát mit tesz e szó voltaképpen? Ugy vesszük észre, hogy vizsgálatot jelent. Ilyen vizsgálat, vagy ha jobban tetszik — rovancsolás volt közelebb a városi adóhivatalnál a pénzügyigazgatóság részéről. Mint értesülünk, a kiküldött pénzügyigazgatósági közeg talált sok kifogásolni valót, melyek között legfőbb az, hogy nem eléggé jól működött a városi adóhivatal az adóprést, nem árverelnek nyakra-főre sat.

— **Eltélt szerkesztő.** Darvas Dezső, a „Miskolci Friss Ujság“ szerkesztőjét sajtókihágás miatt a járásbíró dr. Kősségi Armand védőügyvéd elterjesztése után 2 napi államfogház (40 kor.) fő- és egy napi államfogház (10 kor.) mellékbüntetésre ítélte.

— **Az ügyvédi kamarából.** A miskolci ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Szerényi János Rimaszombat székhellyel és dr. Orbán József Sajószentpéter székhellyel az ügyvédek lajstromába bejegyeztettek.

— **Közgyűlés.** A miskolci dal és önképző kör vasárnap délután 3 órakor tartotta évi rendes közgyűlését, melyen az egyleti tagok nagyszámmal vettek részt. A közgyűlést Balogh Armin mérnök, egyleti elnök nyitotta meg s előadta, hogy az egylet úgy szellemi, mint anyagi tekintetben örvöndesen fejlődik. A lefolyt évben több szakelőadást, felolvasást, szavalati estélyt és egy mükedvelői színelőadást rendeztek a tagok. Az egylet tulajdonát képező ház vételár már nagy részben le van törlesztve s pár év múlva tehermentessé lesz. Ezután Rattkay Menyhért karnagy terjesztette elő évi jelentését. Megemlékezett a *kassai országos dalárversenyéről*, melyen az egylet résztvett s versenydíjat nyerve, diadallal érkezett haza. Megemlékezett a *sóstói kirándulásról*, a hol szereplésével Nyíregyháza város közönségének elismerését vívta ki az egylet. A számadások megvizsgálásáról szóló jelentés előterjesztése után Krón Ignác műhelyi főnök, az egylet védelnöke lelkes beszédet intézett a tagokhoz, kitartásra, szorgalomra buzdítván őket, mert csak így lehet elérni azt, hogy az egylet fejlődjék és virágozzék!

— **Modern Káin és Ábel.** Majdnem a Káin és Ábel históriáját játszotta el a minap két kis gyermek, Csurgó József földmives két kis fia: a 4 éves Pista és a 6 éves Gyurka. Pistának, mint fiatalabbnak, sok mindenben kedveztek szülei. E miatt a Gyurka szívében engesztelhetetlen gyűlölség és irigység keletkezett kis testvére itánt. A mikor csak lehetett, félrehívta s eldöngette öcscsét Tegnapelőtt valahogyan egy zsebkés került a kisebbik kezébe. Örömmel vite oda bátyjának mutogatni s hogy Gyurka valahogyan el ne vegye tőle, azt föllentette, hogy a mama adta neki. De a bátyja még így is élt az erősebb jogával és kiragadta kezéből a kést. Sirva futott erre a kis fiu a szoba felé és egyre azt hatogatta: megmondom a mamának. Az öregebbik félt, hogy szülei megkorholják, a miért kis öcscsét megrikatta s dühösen vágta utána a kést: nesze, itt van, nem kell a késed! A kés nyitott ága befürödött a Pista hátába, mire a kis fiu iszonyu sikoltással rogyott össze. A nagy sirásra kirohantak a szülők, kivették a kést a hátából és orvost hívtak a szerencsétlen fiúcskához, ki a sebet bekötözte. Jó, hogy a penge nem volt hosszabb, mert az orvos véleménye szerint csak 2—6 centiméterrel mélyebb szurás is föltétlenül halált okozó lett volna.

— **A kikapos fonográf.** A fonográf egy-némely vidékeken rosszban tőri a fejét. A belügyminiszteriumhoz legalább többfelől is az a jelentés érkezett, hogy azok a fonográfok, amelyek vásári komédiaképpen ejtik bámulatba az elektrotechnikában még nem igen járatos népeket, itt ott tisztességes fonográfhoz nem illő magaviseletet tanúsítanak a lojális publikummal szemben. Izgató beszédek sugdos a közönség fülébe s tiszteletlenül nyilatkozik az uralkodóházról. Az egész dolog kissé rejtelmesen hangzik, de a belügyminiszter mégis elrendelte, hogy a vásári fonográfmutogatók kötelesek előbb a rendőrség előtt lepergetni s repertoárjukat s csak azután léphetnek a publikum elé.

— **Nagy idők tanuja.** Felső-besenyői Sájher József 1848-as tűzér főhadnagy, nyugalmazott közös hadseregbeli ezredes 71 éves korában operáció közben Prágában meghalt. 26 csatában állt szemben a halállal s nem fogta a golyó, most egy finom

műtő-kés kioltá életét. Sájher Sándor pénzügyigazgatósági tisztviselő az elhunytban nagybátyját gyászolja.

— „Impertinens számár“. Érdekes per kerül tárgyalásra a napokban a fenyítő járásbíró előtt. A panasz tárgya ez. X. Boldi urat valaki egyik telefonhoz szólíttatja.

X. Boldi ur siet és a fülére nyomja a hallócsövet.

- Halló!
- Halló! Ön az?
- Én.
- X. Boldi?
- Igen.

— Nos, ön egy — impertinens számár.

X. Boldi ur nem jött zavarba, hanem felszólította ellenfelét:

- Meri-e ön ezt a tanuk előtt ismételni?
- Hogyne!

A kávéházból két tanut állított X. Boldi a telefonhoz, mindakettő hallotta a telefonon át a párbeszédet:

- Mi vagyok — én?
- Egy impertinens számár.

A ravasz ellenség a telefon tulsó végén persze nem sejtette, hogy fölismerik a hangjáról, mint a madarat a tolláról.

Mint haljuk, az ellenfél úgy fog védekezni hogy másnak is van olyan hangja, mint neki.

— **A vadászkaland.** A vidéken történt a következő mulatságos eset:

Egy földbirtokos magával hívta erdőkerülőjét s elment erdejét bejárni. Nem loptak-e belőle a megengedhetőnél többet? Hogy pedig a szembejövők vándorlegénynek ne nézék, a vállára vetette tarisznyáját és fegyverét. Az erdőhöz érve — tisztán kerülőjéről való szégyenből — megtöltötte fegyverét. Hogy miféle sörét volt a történetekben, azt már nem nézte. Minek? Hiszen ő ugysem lövi le a nyulat, ha csak az le nem ül előtte. A kerülő előtt pedig csak nem fog ülni vadra löni. Bejártak már egy két erdőrészt, most a legsűrűbben: a fiatal fenyvesben haladnak. Elöl az ur, utána a kerülő. Közvetlenül előttük megzörren a haraszt. Mind a ketten lekaják vállukról fegyverüket. Egy röffenes, egy ugrás és vérbenforgó szemekkel, csattanó agyarakkal előttük áll egy vadkan. Az erdőt erős durranás reszketeti meg. Az ur kezében elsült a fegyver. „Fussunk!“ — kiáltja s ellökve magát a fegyverét, a mint Isten birnia engedte, rohan a keskeny gyaloguton. A szálerdőt akarja elérni, melynek fáira fölkapaszkodhatnék. A közelben sehol magasabb fa, a szálerdő messze s ő rémülten hallja, hogy mögötte mindig közelebb dübörög a föld. A szörnyeteg üldözi. Már hallja, mint fuj nagyokat. Alig lehet pár lépésnyire. Ereje fogy. Már legfeljebb pár ugrás és vége! Sőt az utána futó disznó futásánál már a pára melegét is érzi. Meg kell itt halni, érje hát a halál! legalább szembe! Megáll és megfordul. Mögötte áll, levegő után kapkodva a kerülő.

- Hát te számár, miért futsz utánam?
- Azt tetszett mondani: Fussunk!
- Hát a disznó hol van?
- Az ott fekszik, a hol rá tetszett löni, meg se mozdult.

— **Legett kastély.** Berzeviczy György szendrői-ladi földbirtokos szendrői kastélya a napokban leégett. A kastély 12 szobájának egyetlen butordarabját sem lehetett megmenteni a veszélyes elemtől, a mely mintegy 150000 korona kárt okozott. A tűzvészről értesítették a jelenleg Londonban tartózkodó tulajdonost, a ki a kastélyt 160 ezer koronára biztosította. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Megtámadott borbély.** A Szirma utcán lévő Török féle borbély üzletében volt alkalmazva Csegöldi Géza 21 éves borbély segéd. Tegnapelőtt este féle 11 óra tájban hazafelé tartott, utközben találkozott egy leánnyal, beszélgetésbe elegyedett vele. Rövid idő múltán három napszámos kinézésű csavargó közeledett feléjük és belekötöttek Csegöldibe. Közülök egy mellbe vágta, a

mire a borbély védekezni akart, de nem tehetette, mert már akkor mindahárman nekiestek. Kettőn kezét hátrafogták, a harmadik pedig kigombolta kabátját s kihozta zsebéből óráját. Mire a borbély segítségért kiáltott, a három jó madár már megugrott. A rendőrség megindította a nyomozást, a mely kifogja azt is deríteni, hogy nem állott-e a három csavargó a leánnyal összeköttetésben.

— **Tolvajlás az öltözőben.** Cserey Irma színésznő feljelentést tett a rendőrségen, hogy az „Asszonyregiment“ előadása közben az öltözőből egy gyémántköves aranygyűrűje és egy ezüst fogantyúval ellátott lovaglopálczája eltűnt. A rendőrség nyomoz.

— **Sört loptak.** Kun Ferenc és Busa János munkások vasárnap éjjel feltörték Kohn Ábrahám Gyár-utcai kocsmáros kamaráját és onnan 60 üveg sört elloptak. Tettük azonban kiderült, s most a rendőrség börtönében ülnek.

— **Leforrázott pinczér.** Különös eset történt szombaton este a Pannónia kávéházban. Éjjel előtt, midőn a kávéház tömve volt vendégekkel, Arvay Dezső pinczér összevesszett a kávé leánnyal, a ki feldühödve, forró fekete kávéval leöntötte. A pinczér súlyosan megsérült.

— **Öngyilkos asszony.** Terhes volt az élet Kovács Andrásné szül. Sőregi Zsuzsának. Gondolt tehát egyet s Lovagda-utcai lakásán balkezének ütereit éles késsel elvágta. Mire észrevették s orvosi segítségért mentek, már elvérzett.

— **Feltört péküzlet.** Tegnapelőtt este Klein Jakab Forgó-híd melletti péküzletét ismeretlen tettes feltörte s a nyitott fiókból 50 korona készpénzt elloptott. A nyomozás folyik.

— **A torkosság áldozata.** Valószínűleg életével lakol egy négyéves kis parasztlány nemének ős büneért: a kíváncsiságért. Az anyja szap anőzés céljából lúgot készített. A mennyi szükséges volt, felhasználta, a többi pedig kiöntötte. A fazekat, a melyekben a lúg állott, a tűzhely mellé tette száradni. Míg az udvaron járt, kislánya odament a fazékhoz és belekukucskált, mi van benne? Csakugyan volt benne valami. A fenekén maradt még egy pár csep marólug. Nem azért volt Éva az ösanyja, hogy meg ne kóstolja, a mi a fazékban van. Kiitta azt az egy-két kávéskanálnyi lúgot. Éppen elég volt, hogy gyenge beleit összemarja. Most a kislány a halállal vívódik.

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészek

MISKOLCZ, Városháztér 20. sz.

Elsőrendű munka. Mérsékelt árak.

Foto-Emailok is készülnek.

x **Viola crème** szeplő, májfolt s az arc mindenféle tisztatlanságai ellen biztosan ható zsirtalan készítmény. Jóságát legjobban bizonyítja az, hogy 8 év óta forgalomban lévén, azóta számos értéktelen utánzata keletkezett. Egy tégely 50 kr. Hozzá való

Puritas szappan 1 drb 35 kr., 3 drb 1 frt

Viola puder fehér, rózsás és crème színben. egy kitűnően tapadó ártalmatlan hölgypor, a mely ma már a legelegánsabb hölgyek pipere asztalán foglal helyet. Egy doboz 60 kr.

Évek óta tapasztalom, hogy készítményeim a közönség masoknál is keresi. E helyen tudatom, hogy itt elősorolt közkedvelt készítményeim helyben kizárólag csak nálam kaphatók.

Szabó Béla pipere-szappangyáros, gyógyszer- és illatszer-üzlete **Miskolcson.**

x **Budapesti joghallgató** 3 éves ügyvédi irodai gyakorlattal, jó bizonyítványokkal, szép írással, jártas magyar-német levelezésben, megfelelő irodai alkalmazást avagy bizalmi állást keres hivatalban vagy magánosnál. Czim a kiadóban.

Férfiaknak ingyen!!

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elveszített férfiüben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredményel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárholonnan magyarul, mine titoktartás mellett, postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 71 Elektrom Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendők.

Majd.

A leggyűlöletesebb, legkiálthatatlanabb szavak egyike, mely a szótárban létezik.

Majd, olyan ez a szó, mint egy valóságos boszorkánynyomás.

— Nincs semmi kifogásom ön ellen, szolid, derék ifju, az öregem is kedveli, de komolyan csak akkor lépjen föl, ha majd állása lesz. Szól az okos mama a lobbanékony szívű jogászyereknek, a ki a kis Ilonka körül már farsang óta nagyban tapossa a földet.

Ah! ez a végzetes majd, egy szerelmes, bohó, fiatal első illuzióját teszi tönkre, hogy a kinek már az élet tavaszán tudtul adatik, hogy a szív forró, őszinte érzelme semmi, hogy a szerelem nem elég arra, hogy valaki tűzhelyet alapítson s megfosztva álmaitól előtte mint hosszas küzdelem végül talán néha egy sovány, száraz falatka kenyér marad.

— Reflektálunk önre majd, ha lesz üresedés, — mondja, zvikkerét orrán megigazgatva olimpiai nyugalommal a magas állásu bürokrata.

A szegény ember, a ki évek hosszú során át tanult, dolgozott, egy pillanat alatt átérzi, hogy jobb lett volna, ha kezébe sohase vesz könyvet, ha egyszer, üen mesterséget tanul s mint egyszerű iparos keresi meg napi élelmet, a mit nem tud megszerezni se az érettségi bizonyítvány, se a doktori diploma.

— Csak ne csügedjen kérem, jönnek a szép tavaszi napok, majd jobban lesz — biztatja az orvos azt a szép, lázasan kipirult arcú nőt, a ki olyan tompán köhécsel és megsápadt ajkai olykor egy egy csöpp vértől lesznek pirosak. A tudomány embere már tudja, hogy ez a jobbanlét csak ott fog kezdődni, a hol egy igen csöndes helyen, lanyhán susogó füzek hajolnak össze, a perczet is megtudná mondani, mikor fog hüvelyből kirepülni a lélek, de azért mégis biztatja azal a végzetes majd-dal... és talán itt egyedül, itt jogosult ez a rettenes szó, mert reményt nyújt egy csüggedő szívnek és a remény az egyetlen mankó, a mivel keresztül bírjuk sántikálni ezt az oly kevés jót nyújtó életet.

— **Majd** hozok holnap pénzt. Mondja a szegény ember, a ki haza érve hideg tűzhelyet, s mogorva arczokat talált otthonában, a ki sápadt, kiéhezett gyermekei sajtó szível látja a foltos, szakadozott ruhát, lehet,

hogy ő megvan győződve, hogy ez a *majd* nem lesz holnap, se holnap-után, de miért ne hitetné legalább azokat, a kiket szeret, a kiknek szenvedése fáj neki.

A kártyás, mialatt lázasan kiveri a sima lapokat, verejtékező homlokkal látja, hogy fagy előtte a suhogó bankó, a csillogó arany, utolsó pénzét is odadobja:

— *Majd* visszanyerem holnap! Ezt a *majd*-ot már a játék ördöge suttogja fülébe, ez ösztönzi, ez taszítja, viszi örökös káprázatos remények közt a kétségbeesésbe, az elzüllesbe és végsúlyedésbe.

— *Majd* lesz még egyszer jobban! Visszatalja magát a tönkrement gavallér, míg emlékében fölrajzanak a mult édes-kalandos, bohó emlékei, míg hallja a pezsgős poharak összecsendülését, rózsás ajkak gyöngyszemként perdülő kacagását, egy trafik szivar füstjén keresztül elvonulnak lelki szemei előtt mindazok a bűbajos női alakok, a kik őt úgy szerették, imádták, mikor a tárczája még tele volt ezresekkel és senki sem tudott nagyobb bolondságokat elkövetni az asszonyokért, mint ő.

Majd . . . Nem lesz ez a *majd* immáron soha. Mindig rossz szivart fog füstölni a bokokhoz szokot dandy, mindig kerülni kell neki már azokat a társaságokat, a hol mulatnak nulla lesz ő már örökké azok előtt, a kik egykoron tömjénezve hűségének, elverették vele az ősi örököt; de mért ne andalogna el perczekre egy szebb jövő képén, mért ne ringatná magát abban az öncsalásban, a mi még egyedül köti a világhoz.

— *Majd* vége lesz minden szenvedésnek. Mormogja a kétségbeesett ember, a ki már minden reményét elvesztette az élettől, a ki érzi, hogy ennek a sok küzdelemnek, szenvedésnek egyetlen egy gyógyszere van: a pisztoly.

És végre is talán ennek a *majd*-nak van egyedül igaza. A küzdő lélek elfárad, elszibbad, a tulcsigázott idegek fölmondják a szolgálatot, a szem, a hová tekint, csupán sötétséget lát már — s egy végzetes pillanatban eldördül a lövés és vége van az élet egész unalmas, nevetségesen ostoba tragédiájának! . . .

Levente,

Színház, művészet.

Lotty ezredesei.

(—f—) Hová fog fajulni a színház? — ezt kérdezhetné joggal mindenki, a ki Lotty ezredeseit látta.

Minden tartalom nélküli férczelmény, fűszerezve egy csomó vastag elczzel, pikantiériával, ez Lotty ezredesei. S a mi benne sláger, a „Fregoli“ betet-kuplé, az már egyenesen arczulcsapása a színészetnek.

S csodálatos!

A darab tetszett. A közönség mulatott, de természetesen csak az a közönség, a melyiknek nem csömör a *fűszer* s a melyik a meteytől nem óvja családját. Ez pedig elegendő az igazgatóra nézve, a ki előtt a színház üzlet.

Pedig nem így áll a dolog. A színház nem tekinthető üzletnek, sem pedig kizárólag szórakozást nyújtó intézetnek, hanem elsősorban közművelődési intézménynek.

Van a társadalomnak egy egész, nagy, lelkileg művelt rétege, a mely ma visszahúzódik a színházról. Okosan teszi. Mert hiszen ma a színházban olyan darabokat adnak, a melyeket csak kopaszodó alakok, romlott fiatalok és harminczéves asszonyok nézhetnek végig, de nem nézheti azokat végig: a család.

A külföldi termékek egymásután szaporodnak el nálunk, megméltelyezve a közönséget.

Vegyé elő az igazgatóság ezek helyett elsősorban a hazai termékeket. Ha új nincs, válogassa ki az elhalt és élő magyar írók arravaló munkáit, adja elő Schakespearet, a klasszikusokat, mutassa be a kor előkelő szellemeinek alkotásait s biztos lehet abban, hogy nem marad el a siker.

Szóval: „Mindent, a mi izlést nemesít, mindent, a mi a lélekre hat, mindent, a mi a szellemi élet világában az eszmék mozgalmait tükrözi vissza és semmit, a minek bevallott és kizárólagos célja az *érzékek*re hatás!”

Lotty ezredesei orfeum darab, a mely a brettlin arathat sikert, de nem a szinpadon. A brettlire helyezi főleg a „fregoli“ betét.

Lotty *Szelestey* Elza játszotta meg sikerrel; igazi, valódi művésznőnek bizonyult.

A többi szereplők mind elég ügyesen. egészítették ki az orfeumdarab összjátékát.

Szula mit. Vasárnap délután „Szulamit“ került színre. A czimszerepet *Cathy* Emma játszotta. Hangja fátyolozott volt, játéka pedig szintelen. Abigailt *Cserey* Irma elég ügyesen adta.

Svihákok *Virágh* Ferencz és *Szelestey* Elza szökei folytán hétfőn a „Svihákok“ at csaknem teljesen új szereposztásban adtak. Mimi tánczosnő szerepét *Szegedy* Zelma játszotta meg ügyesen, Blitz Fritzet *Hetényi*, a herceget *Kemény*, a *Mestőt* pedig *Kalmár*. Valamennyien beváltak. *Feledy* Boriska ez este is pajzán jókedvel játszott, énekeit folyton ujráták, s a közönség lelkesen éljenezte.

Vendégszereplések. *Porcsoltné* Lukács Juliska szombaton, vasárnap és hétfőn fog vendégszerepelni színházunkban Fedorában, Czigányban és Ezer évben. — Szerdán, márczius hó 5-én *Karczagi* Szidi, a Rakossy iskola végzett növendéke a Nebántvirágban vendégszerepel, csütörtökön pedig a Vöröshajuban. Vendégszereplése szerződöttes céljából történik. — Jövő hónapban *Tapolczay* Dezső, a Vigszínház egyik elsőrangú művésze jön le Miskolcra, s a Paholyban és a Végrehajtóban fog játszani.

— **Délutáni előadások.** Mint értesülünk, a színügyi bizottság megengedte *Szalkay* Lajos igazgatónak, hogy a jövő évben minden vasárnap délután előadást tarthasson. Az igazgató e délutáni előadásokon hazafias darabokat fog adni ifjusági előadásként. A bizottság ez engedélyét helyesnek és határozottan üdvösnek tartjuk.

Szelestey Elza — elment.

Meglepő hír kelt szárnyra hétfőn a reggeli órákban. Mindenütt azt beszélték, hogy *Szelestey* Elza, szintársulatunk szubrett primadonnája hétfőn virradóra elment. Itt hagyott bennünket.

A hír valónak bizonyult.

Nem keressük, nem kutatjuk eltávozásának okát, de legyen bármi az, semmi esetre sem lehet olyan, hogy minden szó nélkül egyszerűen faképnél hagyja a közönséget, az igazgatóját, a kik annyi szeretettel és elismeréssel voltak irányában.

Eltávozása felől egyebekben a következőket tudtuk meg:

Vasárnap délelőtt az igazgató „valaki“ aláírással levelet kapott, a melyben tudat-

ták véle, hogy *Szelestey* Elza elmegy, itt hagyja Miskolczt. Ő azonban mit sem adott erre, s nem is gondolt rá. Nyugton hajtotta vasárnap este pihenőre fejét, s már mély álomba merült, a mikor a társulat két tagja felköltötte s hirül adta, hogy *Szelestey* Elza már megy. Az igazgató felkérte őket, menjenek utána a vasúthoz, s kérdjék meg távozásának okát. A két színész rögtön kocsiába ült, s kihajtottak a vasúthoz, a hol még találkoztak a távozó primadonnával. Megkérdezték távozásának okát, ő azonban bármennyire faggatták is, minden felvilágosítást megtagadott. A vonat fűtyült, *Szelestey* Elza beszállt, s Budapest felé utazott.

Másnap hétfőn, mint szenzációt emlegették eltávozását.

Irodalom.

— **Dóczy József**, kitünő zeneszerzőnkől újabb egy eredeti magyar dalgyjtemény jelent meg „Hat új eredeti magyar dal“ czim alatt. A Dóczy-dalok eléggé ismertek már, semhogy azokat dicsérni kellene. Ezen újabb, Blahánának ajánlt, egytől-egyig szép dalgyjteményét is ajánljuk a magyar zene kedvelői figyelmébe. Ara a 6 dalt tartalmazó füzetnek 2 kora. Megrendelhető a „Corvina“ könyvkereskedésben Temesvárt, valamint minden hazai könyv- és zeneműkereskedés utján.

— **Mi a dadogás és hogyan lehet rajta segíteni?** *Roboz* József igazgató, a ki hazánkban annak idején a kormány megbízásából szervezte a dadogók és hebegők oktatását, és a ki most Temesvárott működik, ilyen czimű füzetében érdekes példák idézésével és röviden megmagyarázza azt, hogy mi a dadogás, hogy hogyan kell és lehet a dadogók beszédhibáját orvosolni és főképen hogy hogyan lehet a gyermekeket úgy nevelni, hogy ne váljanak dadogókká? Szülőknek, nevelőknek és tanároknak oktatásukra, beszédhibákban szenvedőknek pedig vizsgatásukra ez a hasznos kis köny, mely most újabb lenyomatban 60 fillérért kapható Temesvárott a „Corvina“ könyvkereskedésében és által az összes hazai könyvkereskedésben.

Közgazdaság.

Közgyűlések.

— **A Miskolczi Takarékpénztár** évi rendes közgyűlése vasárnap d. u. fél három órakor folyt le az intézet helyiségében.

A gyűlést Horváth Lajos főrendiházi tag, választmányi elnök vezette. Megállapította, hogy a közgyűlés szabályszerűen hivatott össze és határozatképes. Jelen volt 38 részvényes, kik 126 szavazatot képviselnek. Az igazgatósági jelentés, záró számadás nyomtatásban a részvényeseknek megküldtven, felolvasottnak tekintik. A felügyelőbizottság javaslata és az összes javaslatok egyhangulag elfogadtattak és a felmentvényeket minden irányban megadták. Végül a választások ejtettek meg. És pedig a felügyelőbizottság újból egyhangulag: Bizony Ákos, Grünfeld Ödön, Lévy József, Lichtenstein László. Hasonlóképp egyhangulag és újból a választmányból kilépő következő tagok: Bay Barnabás, Furman Gyula, Kaffka Ignác, Nagy Ignác, Szathmáry Király Pál, dr. Kun József. A leköszönt Molnár Elek helyébe pedig dr. Singer Henrik igazgató-főorvos választotta meg. Ezzel a közgyűlést véget is ért.

— **A Borsod-Miskolczi Hitelbank** részvénytársaság évi rendes közgyűlése vasárnap délelőtt volt Melczer Gyula elnöke alatt. A gyűlésen 27 részvényes 284 szavazat képviselésében vett részt. Az igazgatóság jelen-

tését felolvasottak vették. A felügyelő bizottság jelentését dr. Gencsi előterjesztvén, dr. Rác József részvényes az elért szép eredmény alapján az osztalék felemelését kérte. Melczer Gyula elnök ellenzi, mivel a pénzintézet a helyes elvek alapján szabaja meg a nyereség mértékét, mire a közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatokat és a felmentvényt megadta.

Négy igazgató választása is napirenden lévén, elnök a szavazást elrendeli. A szavazás megejtetvén, a kilépő igazgatósági tagok: dr. Gencsi Samu, dr. Ixel Soma, dr. Molnár Gyula, Kohn Herman újból egyhangulag megválasztottak.

+ **A Borsod-Miskolci Gőzmalom** részvénytársaság vasárnap délelőtti évi rendes közgyűlésén br. Vay Béla v. b. t. t. elnökölt. Konstatálta, hogy a gyűlés szabályszerűen van egybehíva és határozatképes. Deponáltatott 32 részvényes által 6921, de jelen volt csak 14 részvényes 6158 szavazattal. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentéseit elfogadták és a felmentvényt megadták. A felügyelő bizottság tagjainak a régieket: Török Zoltán, Melczer Géza, Szathmáry Király Pál, Morgenstern Emil, dr. Glósz Károly, Koos Soma, Wagner Sándor újból egyhangulag megválasztottak.

Hirdetések

jutányosan felvételnek a kiadói hivatalban.

Üzlet-átvétel.

Tiszteletteljesen értesitem Miskolcz és környéke m. t. közönségét, hogy a volt **Verő-féle**

könyv- és papirkereskedést

megvettem s azt az eddigi helyiségben (**Miskolcz, Széchenyi-utca, a színház mellett**) tovább vezetni fogom.

Az áruraktárt **sok újdonsággal** teljesen felszereltem, az üzlettel átvett árukat pedig, míg a készlet tart, **mélyen leszállított áron** adom el.

Kölcsönkönyvtáramat, mely csupán **modern** magyar, német, francia és angol művekből áll, a m. t. közönség különös figyelmébe ajánlom. A kölcsönkönyvtár jegyzékét kívánatra vidékre is szívesen megküldöm.

Legfőbb törekvésem az lesz, hogy mérsékelt árak és pontos kiszolgálás által m. t. vevőim igényeit minden tekintetben kielégítem.

Szíves pártfogásért esd kitünő tisztelettel

Vadász M. könyv- és papirkereskedés
kölsönkönyvtár
Miskolcz, a színház mellett.

(ezelőtt VERŐ)

PÁRTOS MIKSA

(Széchenyi-utca 37.)

az évek óta fennálló jó hírnevű **Békefi Andor-féle fűszer- és csemegeüzletet** f. évi február 1-én átvette. Raktáron tartatnak **prágai sódarok, hideg felvágottak, francia cognac, magyar és francia pezsgők** stb. **Dr. Szabó Gyula** pinczéjéből eredő **összes borkészleteknek** kis mennyiségben való eladása.

Postai rendelvények azonnal fogantossittatnak.

Csak az eredeti készítmény, melyhez védjeggyel ellátott utasítás van mellékelve.

Az „Arany szarvashoz” címzett gyógyszerertárnak

Miskolczon már 14 év óta közkedvelt

KÜLÖNLEGES SZEREI, melyek hason külföldi szereket jóságban és hatásban fölülmulnak, ugymint: =

- Pyretró salicyl száj-essentia.** Kellemes ízű és biztos hatása. Egy kis üveg 70 fill., nagy üveg 1.20 fill.
- Növény fogpor.** Dr. Carabelli udv. fogorvos vényén módosítva, a fogak fehér zománczát biztosítja és a száznak kellemes ízt ad. Egy doboz 80 fillér.
- Sveiczi fogcseppek.** Fogfájdalmaknál igen jó eredménnyel hat. Egy üvegcséje ára 50 fillér.
- Balzsam bajuszpedró.** Zsírmentes és csak keleti balzsamokból készült. Minden bajusz-szinhez alkalmazható s igen kellemes balzsamillatú. Egy kis doboz 30 fillér, nagy doboz 50 fillér.
- Hajerősítő essentia.** Dr. Hebra bécsi egyetemi tanár vénye szerint hajkorpásodás ellen biztos és a haj kihullását gátolja. 1 üveg 1.20 fillér.
- Iris virág arczenőcs.** Igen sok nő áldja jó hatását, mert ártalmatlan alkatrészekből áll és mégis az arc és kézbőrt puhítja, fehéríti, májfoltokat és egyéb kiütéseket biztos sikerrel eltávolít, a bőrhámlást megszünteti. Egy tégely ára 1 korona.
- Balzsam szappan.** Benzoe és egyéb jó hatású balzsamokból, kellemes illattal. A kemény és meszes vizekkel
- is kitünően mosható. Az Iris arczenőcseszel valódi szépítő szer. Egy darab ára 70 fillér.
- Francia sóborszesz.** Gyógynövényekről destillált és sóval készült hason készítményekkel, hatásban és árban vetelkedik. Egy kis üveg 80 fill., nagy üveg 1.60 fill.
- Fagykenőcs.** Dr. Kepes északsarki utazásánál jó hatással alkalmazott szer. Egy tégely 1 korona.
- Lábizzadás ellen.** Salicyl Dermason-t-por. Jó hatásán kívül az izzadság szagát is elenyészt. Egy doboz ára 1 korona.
- Tengeri köszvényolaj.** Fájdalom-enyhítő és masszozáshoz igen alkalmas szer. Egy üveg 1 korona.
- Tyukszemirtó balzsam.** (Cannabin.) Sokan megmenekültek már a fájdalmas tyukszemről e szernek használata által. Alkalmazása sokkal kényelmesebb, mint a tapasztokkal való kezelés. Egy üveg 70 fillér.
- Naphtol-kenőcs.** Sömörgek és rüh elleni szer. Illetánál fogva használata kellemes. Egy kis tégely 1 korona, nagy tégely 3 korona.
- Miskolczi házi-tapasz.** Vérkelekésnél mint gyűlesztő és tisztító szer. Egy tégely ára 60 fillér.

Az elősorolt, valamint egyéb készítményeim utasítással láttatnak el s olcsó áraknál fogva könnyen beszerezhetők:

RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél

az „Arany szarvashoz” címzett gyógyszerertár tulajdonosánál Miskolczon.

Utánzatoktól óvakodjunk!

SZELÉNYI és TÁRSA Miskolcz

Ajánljuk
a legdivatosabb anyagokkal

dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁNKAT

*meghívók,
tánczrendek,
belépő-jegyek,
eljegyzési értesítések,
esküvői meghívók
elkészítésére.*

Széchenyi-utca 34. szám.

Könyvnyomda ≈
≈ **Könyvkötészet**
Doboz-gyár ≈≈

Pontos kiszolgálás. ~ Elegáns kiállítás.

Könyv- és hirlap-kiadó vállalat.

A „SZABADSÁG” kiadó-hivatala.